

Nəğmələr Nəğməsi

Kitabı

Giriş

«Nəğmələr Nəğməsi» poetik kitab olub məhəbbət şe'rlərindən ibarətdir. Kitabın baş qəhrəmanı qızıdır. Burada əsasən qız oğlanla, oğlan qızla şe'rlərlə dəyişir. Bu şe'rlərdə insan məhəbbətinin e'cazkar qüvvəsindən bəhs edilir.

Məhəbbət insana Allah tərəfindən verilmişdir. Buna görə də Müqəddəs Kitaba «Nəğmələr Nəğməsi»nin daxil olması heç də təəccüblü deyil. Bu şe'rlərin şərh məcazi mə'na daşıyır. Bu məhəbbət nəğmələri yəhudilər tərəfindən Allahla xalqının münasibətlərinin əyani təsviri kimi şərh edilir. Məsihiçilər isə bunu İsa Məsihlə imanlılar arasında olan münasibətlərin əksi kimi şərh edirlər.

Kitabın məzmunu:

Birinci nəğmə 1:1-2:7

İkinci nəğmə 2:8-3:5

Üçüncü nəğmə 3:6-5:1

Dördüncü nəğmə 5:2-6:3

Beşinci nəğmə 6:4-8:4

Altıncı nəğmə 8:5-14

1 ¹ Bu nəğmələr nəğməsi Süleymanındır.

Qız:

² Qoy dodaqların məni öpdükcə öpsün,
Çünki eşqin şərabdan da yaxşıdır.

³ Vurduğun ətrin qoxusu nə gözəldir,
Adın belə, ətirqabıdan tökülən ətri
xatırladır,

Ona görə qızların sevimlisi olmusan.

⁴ Bağrına bas məni, sənənlə qaçaq,
Qoy padşah məni otağına aparsın.

Qızın rəfiqələri:

Sənənlə sevinib biz şadlanarıq,
Şərabdan da artıq eşqinizi anarıq.

Qız:

Sənə heyran olanlar haqlıdır.

⁵ Ey Yerusəlimdəki qızlar,
Qedar çadırları tək,
Süleymanın pərdələri tək

Qaralsam da mən,

Yenə gözələm.

⁶ Baxmayın ki, mən qarayanızam,
Günəşdən qaralmışam,

Qardaşlarımla mənə qəzəbi tutarkən
Məni üzümlüklərinə qarovulçu qoydular.
Mən də öz üzümlüyümə baxa bilmədim.

⁷ Ey könlümün sevgilisi, söylə mənə:

Sürünü harada otarırsan?

Günorta sürünü harada yatırırısan?

Niyə sənə dostlarının sürülərinin

yanında gedən,

Üz-gözünü bürüyən bir qadına bənzəyim?

Qızın rəfiqələri:

⁸ Ey gözəllər gözəli, əgər yerini tapa
bilməsən,

Sürülərin izi ilə get,

Oğlaqlarını çoban çadırlarının yanında
otar.

Oğlan:

⁹ Ey yarım, sən

Fir'onun arabalarını çəkən

Gözəl madyana bənzəyirsən.

¹⁰ Yanağına düşən bəzəklərlə,

Boynundakı daş-qaşdan olan boyunbağı
ilə

Bax nə qədər gözəlsən.

¹¹ Sənə düymələri gümüşdən

Qızıl silsilə düzəldəcəyik.

Qız:

¹² Padşah süfrəsində oturarkən

Hər yanı nard çiçəyimin ətri bürüyür.

¹³ Mənim üçün sevgilim

Döşlərimin arasında yatan mirra
kisəsidir.

¹⁴ Mənim üçün sevgilim

En-Gedinin üzüm bağlarındakı bir dəstə
xınagülüdür.

Oğlan:

¹⁵ Ey yarım, nə gözəlsən, nə gözəlsən!

Göyərçin gözlüsən!

Qız:

¹⁶ Ey sevgilim, nə gözəlsən,

Sən nə qədər şirinsən!

Yaşıldır yatağımız.

Oğlan:

¹⁷ Evlərimizin dirəkləri sidr ağacındandır,

Tavanımızın oymaları şam ağacındandır.

Qız:

2 ¹ Mən Şaron nergiziyəm,
Dərələrdə bitən zanbağam.

Oğlan:

² Mənim yarım qızlar arasındadır,

Elə bil bir zanbaq tikanlar arasındadır.

Qız:

³ Mənim sevgilim oğlanlar arasındadır,
Meşədəki ağaclar arasında alma ağacına
oxşayır.

Kölgəsində oturmaqdan zövq alıram,
Meyvəsinin dadı damağımdan getmir.

⁴ O məni ziyafət evinə apardı,
Sevgisi bayraq kimi üzərimdə dalğalanır.

⁵ Mən eşq xəstəsiyəm,
Kişmiş verin, qüvvətlənim,
Alma verin, cana gəlim.

⁶ Sevgilim sol əlini başımın altına salır,
Sağ əli ilə məni qucağına alır.

⁷ Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and
verirəm

Dişi ceyranlara, çöldəki marallara!
Bizi bu sevgidən oymatmayın, ayıltmayın,
Qoy könül istəyənəcən qalsın.

⁸ Bu, sevgilimin hənirtisidir!
O, dağlardan aşaraq, təpələrdən
sıçrayaraq gəlir.

⁹ Sevgilim ahuya, maral balasına oxşayır,
Budur, hasarımızın o tayında dayanır,
Pəncərələrdən boylanır, barmaqlıqlardan
baxır.

¹⁰ Mənə belə dedi sevgilim:

«Dur gəl, yarım, gözəlim.

¹¹ Budur, artıq qış keçib,
Yağıntılar kəsilib.

¹² Hər yanda güllər bitib,
Nəğmə oxumağın zamanı yetib,
Qumrunun səsi torpağı bürüyüb.

¹³ Əncir yaşıl bar gətirib,
Üzüm çiçəklənib ətrini saçır.
Dur gəl, yarım, gözəlim!»

Oğlan:

¹⁴ Ey gözəl göyərçinim,
Sanki sal qayalarda, sıldırımlarda
gizlənmisən.

Qoy üzünü görüm, səsinə eşidim,
Çünki şirin səslə, gözəl surətlisən.

¹⁵ Tülküləri, kiçik tülküləri tutun,
Üzümlükləri korlamağa qoymayın,
Çünki bağlarımız çiçəklənib.

Qız:

¹⁶ Sevgilim mənimdir, mən də onunam,
O, sürüsünü zanbaqlıq içərisində otarır.

¹⁷ Gün sərinləşənəcən, kölgələr
düşənəcən,

Ey sevgilim, geri qayıt,
Şişuclu dağların qoynunda olan
Ahuya, maral balasına bənzərsən.

3

¹ Yatağımda bütün gecə
Könlümün sevgilisini axtardım,
Axtardım, amma tapa bilmədim.

² Dedim: «Qoy könlümün sevgilisini
axtarım,

Durub şəhəri dolaşım,
Küçələrdə, meydanlarda axtarım».

Axtardım, amma tapa bilmədim.
³ Şəhər asayişini qoruyanlar məni tapdı,
Onlardan soruşdum: «Könlümün
sevgilisini görməmişiniz ki?»

⁴ Onlardan ayrılanda könlümün
sevgilisini tapdım,
Tutub onu buraxmadım.
Onu anamın evinə –
Məni doğan qadının otağına apardım.

⁵ Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and
verirəm

Dişi ceyranlara, çöldəki marallara!
Bizi bu sevgidən oymatmayın, ayıltmayın,
Qoy könül istəyənəcən qalsın.

⁶ Səhradan keçən,
Tüstü sütunları kimi gələn,
Tacirlərin ətirli bitkiləri içərisində
Mirra və kündür ətri verən kimdir?

⁷ Budur Süleymanın taxt-rəvanı!
Ətrafını İsrail igidlərindən altmışı
bürüyüb.

⁸ Onların hamısı qılınc daşıyır,
Mahir döyüşçüdür,
Hər biri qılıncını belinə bağlayıb,
Təhlükəli gecələr üçün hazırlanıb.

⁹ Taxt-rəvanını padşah Süleyman
Livanın ağaclarından düzəltdirib.
¹⁰ Sütunları gümüşdən, söykənəcəyi
qızıldan,

Oturacağı tünd qırmızı qumaşdan
düzəltdirib,
Yerusəlim qızları bu qumaşa zövqlə
naxış vurub.

¹¹ Ey Sion qızları, çıxın,
Padşah Süleymana baxın!
O, toy günündə, ürəkdən sevindiği
gündə

Başına anasının verdiyi tacı qoyub!

Oğlan:

4 ¹ Ey yarım, nə gözəlsən, nə gözəlsən,
Yaşmaq altda gözlərin göyərçinə
oxşayır,
Saçların Gilead dağının yamaclarından
Tökülən keçi sürüsü tək qapqaradır.
² Dişlərin qırxılmış, yenicə yuyunub
çıxan qoyun sürüsü tək düzülüb,
Bu qoyunların hamısının əkiz balası var,
Aralarında balasız olanı yoxdur.
³ Dodaqların qırmızı qaytan kimi aldır,
Dilin nə qədər şirindir,
Kəsilmiş nar kimi yaşmaqladığın
yanaqlarından qan damır.
⁴ Boynun sursat üçün tikilmiş Davud
qülləsi kimi vüqarlıdır,
Sanki buradan pəhləvan qalxanı olan
min sipər asılmışdır.
⁵ Döşlərin cüt ceyran balası kimi qoşadır,
Zanbaqlıqda otlayan əkiz maral balasına
oxşayır.

⁶ Gün sərinləşənəcən, kölgələr
düşənəcən,
Mirra dağına, kündür təpəsinə
gedəcəyəm.

⁷ Təpədən dırnağa qədər gözəlsən,
Yarım, tamamilə eyibsizsən.

⁸ Ay gəlin, Livan bölgəsindən mənimlə
gəl,
Gəl, Livandan mənimlə gəl.
Amana təpəsindən, Senir, Xermon
təpələrindən, dağlardan,
Aslanlar yurdundan, dağlardan, bəbirlər
məskəmindən en.

⁹ Ay həmdəmə, ay gəlin!
Bir baxışınla qəlbimi aldın.
Lə'l-cəvahiratı boynuna saldın,
Gözəlliyinlə qəlbimi aldın.
¹⁰ Ay həmdəmə, ay gəlin!
Sevgin necə gözəldir,
Eşqin şərəbdən da ləzzətlidir,
Sənin ətrin ətirələrin ən gözəlidir.
¹¹ Ay gəlin, dodaqlarından şanı balı axır,
Bal və süd sənin dilinin altındadır.
Paltarlarından Livanın ətri gəlir.
¹² Ay həmdəmə, ay gəlin!
Bir qapısı bağlı bağçasan,
Örtülü bir bulaq, möhürlənmiş bulaqsan.
¹³ Sənin fidanların nar bağçasına oxşayır,

Elə bil cənnətdir, orada seçmə meyvələr,
Xına və nard çiçəkləri var.

¹⁴ Nard çiçəyi və zə'fəran,
Ətirli qamışla darçınlar,
Hər cür buxur ağacı,
Mirralar və əzvaylar,
Hər cür seçmə ətriyyat var.

¹⁵ Sən bağçaların bulağısan,
Canlı su qaynağısan,
Livanın axar suyusan.

Qız:

¹⁶ Oyan, ey şimal küləyi,
Dur gəl, ey cənub küləyi,
Gəlin mənim bağçamda əsin,
Qoy o, ətrini hər yana versin.
Sevgilim öz bağçasına gəlsin,
Seçmə meyvələrdən yesin.

Oğlan:

5 ¹ Ay həmdəmə, ay gəlin! Öz bağçama
girmişəm,
Ətriyyatlarımla mirramı yığmışam.
Şanı balını – öz balımı yemişəm,
Şərabımı və südümü içmişəm.

Qızın rəfiqələri:

Ay dostlar, yeyin,
Ay sevgililər, için, doyunca için!

Qız:

² Yatsam da, qəlbim oyaq idi.
Qapını döyən sevgilimin səsi gəldi:
«Qapını aç, ay həmdəmə, ay yarım!
Ay eyibsiz göyərçinim!
İslandı başım şəhdən,
Saçım gecənin nəmindən».

³ Soyunmuşam paltarımı,
Geyinimmi təzədən?
Yumuşam ayaqlarımı,
Bulaşdırımmı yenidən?

⁴ Sevgilim əlini qapının deşiyindən
uzatdı,

Onun üçün mənim köksüm oynadı.

⁵ Mən sevgilim üçün qapı açmağa
qalxdım,

Əllərimə mirra damdı,
Barmaqlarımdan süzüldü,
Cəftə üstə töküldü.

⁶ Mən sevgilimə qapı açanda
Sevgilim çıxıb getmişdi.
O məni çağıranda huşumu itirmişdim.

Mən onu axtardım, tapa bilmədim,
Mən onu çağırdım, lakin cavab gəlmədi.

⁷ Şəhər asayışını qoruyanlar məni
tapdılar,

Döyüb bədənimi yaraladılar,
Hasar keşikçiləri örpəyimi açdılar.
⁸ Ey Yerusəlimdəki qızlar, mən sizə and
verirəm,
Tapsanız sevgilimi, deyin ona «mən eşq
xəstəsiyəm».

Qızın rəfiqələri:

⁹ Ey gözəllər gözəli,
Sevgilinin digərlərindən fərqi nədir?
Onu fərqləndirən nədir?
Axı niyə bizə belə and verirsen?

Qız:

¹⁰ Sevgilim nur saçır, əlvən rənglidir,
O, on minlərin arasından seçilir.

¹¹ Başı sanki saf qızıldır,
Qıvrım saçı qara qarğa tək qaradır.

¹² Gözləri axar sular kənarındakı
göyərçinlərə oxşayır,
Süd içində yuyunmuşlar,
Öz yuvasında cəvahir tək görünərlər.

¹³ Yanaqları ətirli gülüstana oxşayır,
Hər yana ətir saçır,
Dodaqları zanbaqlara bənzəyir
Ondan mirra tökülür.

¹⁴ Əlləri sanki sarı yaqutla bəzənən qızıl
budaqdır,
Qaməti sanki yaqutlarla naxışlanan fil
dişidir.

¹⁵ Qıçları saf qızıl ayaqlıqlar üstündə
dayanan

Mərmər sütunlara oxşar.
Görkəmi Livanın dağları kimidir,
Nadir sidr ağacları kimidir.

¹⁶ Şirindillidir,
Təpədən dırnağadək gözəldir.
Ey Yerusəlimdəki qızlar, mənim
sevgilim budur,
Mənim yarım budur.

Qızın rəfiqələri:

6 ¹ Ey gözəllər gözəli, sevgilin hara gedib?
O hansı yana dönüb?
Səninlə birgə onu axtarmağa gedək.

Qız:

² Sevgilim öz bağçasına –
Ətirli gülüstana gedib,
Bağçalarda sürüsünü otarmağa,
Zanbaq gülü toplamağa gedib.
³ Mən sevgiliminəm, sevgilim də
mənimdir,
O, sürüsünü zanbaqlıq içərisində otarır.

Oğlan:

⁴ Ey yarım, sən

Tirsa şəhəri qədər gözəlsən,
Yerusəlim kimi sevimlisən,
Müzəffər ordu kimi möhtəşəmsən.

⁵ Gözlərini məndən ayır,
Onlar məni mat qoyur.
Saçların Gilead dağının yamaclarından
Tökülən keçi sürüsü tək qapqaradır.

⁶ Dişlərin yenicə yuyunub çıxan qoyun
sürüsü tək düzülüb,
Bu qoyunların hamısının əkiz balası var,
Aralarında balasız olanı yoxdur.

⁷ Kəsilmiş nar kimi yaşmaqladığın
yanaqlarından qan damır.

⁸ Altmış mələkə var,
Cariyələr səksənə çatır,
Kənzilər isə saysızdır.

⁹ Eyibsiz göyərçinimin tayı yoxdur,
Anasının yeganə qızıdır,
Onu doğanın canı-gözüdür.
Qızlar onu görəkən
Söyləyirlər: «Bəxtəvərsən!»
Mələkələr və cariyələr də onu mədh edir.

Qızın rəfiqələri:

¹⁰ Şəfəq saçan,
Ay tək gözəl, gün tək parlayan,
Müzəffər ordu kimi möhtəşəm olan
kimdir?

Qız:

¹¹ Mən qoz bağına endim,
Yaşıllaşan vadini görmək istədim.
Üzüm tumurcuqlanıbmı, narlar
çiçəklənibmi?

Bunu seyr edir.

¹² Heç özüm də bilmədən ruhum məni
apardı,
Şanlı xalqımın döyüş arabalarının üstünə
qaldırdı.

Qızın rəfiqələri:

¹³ Qayıt, ey Şulam qızı, qayıt,
Qayıt, səni görək, qayıt.

Oğlan:

Maxanayim oyununa tamaşa etdiyiniz
kimi
Niyə Şulam qızına baxmaq istəyirsiniz?

7 ¹ Ey əsilzadə qızı, başmaqlı ayaqların
gözəldir,
Budlarını sanki heykəltəraş yonub,
cəvahirə bənzəyir.

² Göbəyin cürbəcür şərəblərin
tükənmədiyini
Dəyirmi piyaləyə bənzəyir.

Belin zanbaqlara bürünən
 Bir dəstə sünbülə bənzəyir,
³ Döşlərin cüt ceyran balası kimi,
 Əkiz maral balası kimi qoşadır.
⁴ Boynun fil dişi qülləsi kimi gözəldir.
 Gözlərin Bat-Rabbim darvazası
 yanındakı
 Xeşbon hovuzuna bənzəyir.
 Burnun Dəməşqə baxan Livan qülləsi
 kimi gözəldir.
⁵ Başın Karmel dağı kimi dik durur,
 Başındakı tellər tünd qırmızı rəngə çalır,
 Padşah zülfünün əsiri olur.
⁶ Nə qəşəngsən, nə şirinsən,
 Ey məlahətli sevgilim.
⁷ Qamətin xurma ağacına,
 Döşlərin salxımlara bənzəyir.
⁸ Dedim: «Qoy xurma ağacına çıxım,
 Meyvəli budaqlarından yapışım».
 Döşlərindən üzüm salxımları kimi dadım,
 Nəfəsindən alma ətrini duyum.
⁹ Dodaqların gözəl şərab dadı verir.

Qız:

Bu şərab birbaşa sevgilim üçün tökülsün,
 Biz yatanların dodaqlarına süzölsün.
¹⁰ Mən sevgiliminəm,
 İntizar çəkdiyini mənəm.
¹¹ Sevgilim, gəl çölə gedək,
 Kəndlərdə gecələyək.
¹² Səhər tezdən üzüm bağlarına gedək,
 Üzüm tumurcuqlanıbmı, pöhrə veribmi?
 Narlar çiçəklənibmi? Bunu seyr edək.
 Qoy orada sevgimi sənə verim.
¹³ Ey sevgilim, məhəbbət otları ətir saçır,
 Qapımızın yanında köhnə, təzə –
 cürbəcür meyvələr var,
 Sənin üçün saxlanılıb.

8 ¹ Kaş ki mənə ananın döşlərindən süd
 əmən
 Bir qardaş kimi olaydın,
 Küçədə səninlə rastlaşarkən səni
 öpərdim,
 Heç kim mənə qınamazdı.
² Qarşına düşəydim, mənə öyüd verən
 Anamın evinə aparaydım.
 Şirin şərabdən, narımın şirəsindən
 Sənə içirəydim.

³ Sevgilim sol əlini başımın altına salır,
 Sağ əli ilə mənə qucağına alır.

⁴ Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and
 verirəm
 Dişi ceyranlara, çöldəki marallara!
 Bizi bu sevgidən oymayın, ayıltmayın,
 Qoy könül istəyəncən qalsın.

Qızın rəfiqələri:

⁵ Sevgilisinə söykənib çöldən gələn
 Bu gözəl kimdir?

Qız:

Alma ağacı altda səni oyatdım.
 Sən orada ananın bətninə düşmüşsən,
 Orada anan ağrı çəkib, səni doğub.

⁶ Məni qəlbinin başında, qolunun
 üstündə
 Bir möhür kimi saxla.
 Çünki sevgi ölüm qədər qüvvətlidir,
 Qısqanclıq ölümlər diyarı kimi möhkəmdir,
 Onun odu alovlanır,
 O, atəşdir, tamamilə yandırır-yaxır.
⁷ Sevgini ümman sular söndürə bilməz,
 Onu çağlayan çaylar batıra bilməz.
 Bir insan sevgisi uğrunda var-yoxunu
 versə belə,
 Hamı ona xor baxar.

Qızın rəfiqələri:

⁸ Bir kiçik bacımız var,
 Hələ döşləri çıxmayıb.
 Bacımıza elçi gələn gün
 Onun üçün nə edək?
⁹ Əgər o, bir hasar olsaydı,
 Biz üstünə gümüşdən bürc vurardıq.
 Əgər o, bir qapı olsaydı,
 Onu sidrdən xonça bağlayıb dövrəyə
 alardıq.

Qız:

¹⁰ Mən bir hasaram,
 Döşlərim qüllələrə oxşar,
 Ona görə yarımın gözləri məndən razı
 qalar.
¹¹ Süleymanın Baal-Hamonda bir üzüm
 bağı var idi,
 O bu bağı kirayəyə verirdi.
 Məhsula görə hər kirayə alan
 Ona min parça gümüş gətirməli idi.
¹² Mənim də bağım var, onun sahibiyəm,
 Ey Süleyman, min parça gümüş sənin
 olsun,
 İki yüz gümüş kirayə alanlara qalsın.

Oğlan:

¹³ Sən, ey bağçalarda məskən salan gözəl,
 Dostlar səni dinləyir,

Mənə də səsini eşitdir.

Qız:

¹⁴ Ey sevgilim, qaç,
Ətir saçan dağların üstündə,
Bir ahu, bir maral balası kimi ol.